

Parlementaire onderzoekscommissie
belast met het onderzoek naar
mogelijke disfuncties in het
strafrechtelijk onderzoek "Operatie
Kelk"

van

DINSDAG 8 APRIL 2025

Namiddag

Commission d'enquête
parlementaire chargée d'enquêter
sur d'éventuels dysfonctionnements
dans le déroulement de l'enquête
pénale baptisée "Opération Calice"

du

MARDI 8 AVRIL 2025

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 01 et présidée par M. Pierre Jadoul.

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.01 uur en voorgezeten door de heer Pierre Jadoul.

De **voorzitter**: Dank voor uw aanwezigheid, mijnheer Keuleneer.

Ik moet u eraan herinneren dat conform artikel 4, § 1, van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1996, de onderzoekscommissie alle in het Wetboek van strafvordering omschreven onderzoeksmaatregelen kan nemen. Ze kan onder meer getuigen onder ede horen.

Alvorens u te vragen de eed af te leggen, wens ik de aandacht te vestigen op het laatste lid van artikel 8 van bovenvermelde wet, volgens hetwelk iedere getuige kan aanvoeren dat hij, door naar waarheid een verklaring af te leggen, zich zou kunnen blootstellen aan strafvervolging en derhalve getuigenis weigeren (zie ook artikel 14, 3, g), van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, bekrachtigd bij de wet van 15 mei 1981). Dat betekent dat u het recht heeft om te zwijgen wanneer u meent dat uw publieke verklaring later tegen u zou kunnen worden gebruikt in een strafvordering.

Ik wil er vervolgens nog de nadruk op leggen dat u, krachtens artikel 9 van dezelfde wet, voor valse getuigenis kan worden gestraft met een gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en u voor een termijn van ten minste vijf en ten hoogste tien jaar kunt worden ontzet uit het recht om te kiezen of verkozen te worden.

Ten slotte wijs ik u erop dat ingevolge artikel 3 van voornoemde wet de geheimhouding van uw verklaringen niet is gewaarborgd tenzij het gaat om

verklaringen afgelegd tijdens een vergadering met gesloten deuren en waarvoor de commissie zich uitdrukkelijk heeft verbonden de geheimhouding in acht te nemen. Bovendien is ieder stuk dat u aan de commissie zou overleggen vatbaar voor openbaarmaking.

Na deze verduidelijking vraag ik u de eed af te leggen door de hand te heffen en de volgende woorden te herhalen: "Ik zweer de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen."

De heer Fernand Keuleneer legt de eed af.

Dank u, meester Keuleneer. Ik geef u het woord voor een inleiding. Met uw goedvinden zullen de commissieleden daarna vragen kunnen stellen.

Fernand Keuleneer: Mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat u gisteren mijn nota ontvangen hebt en dat die verdeeld werd onder de leden. Ik heb de nota naar de secretaris gestuurd, de heer Vanhaverbeke.

De **voorzitter**: Die collega van het secretariaat is afwezig deze week en de andere collega's hebben geen toegang tot zijn mailbox. Hebt u een kopie bij, zodat wij die kunnen kopiëren? U kunt de nota ook naar een ander mailadres sturen.

Axel Weydts (Vooruit): Mijnheer Keuleneer, acht u het noodzakelijk dat wij dat document eerst in ons bezit hebben alvorens we kunnen luisteren naar uw inleiding of is het gewoon een begeleidend document dat we nadien kunnen raadplegen?

Fernand Keuleneer: In de nota staan mijn opmerkingen bij het verslag van de Hoge Raad voor de Justitie. Ik heb die op 27 mei 2024 aan de Hoge Raad bezorgd. Ik dacht dat het nuttig was dat u daarover zou kunnen beschikken.

Christoph D'Haese (N-VA): Ik zou willen vragen

dat de stukken worden gekopieerd en ter beschikking worden gesteld van de leden van deze commissie. Dat kan ook de taak van meester Keuleneer vergemakkelijken.

De **voorzitter**: We zullen een tiental minuten wachten tot de kopieën gemaakt zijn.

Fernand Keuleneer: U geeft maar aan wanneer ik kan starten.

(Korte pauze)

De **voorzitter**: Wij kunnen nu starten. Mijnheer Keuleneer, ik geef u het woord.

Fernand Keuleneer: Zoals u weet, was ik in het voorliggende dossier de advocaat van het aartsbisdom Mechelen-Brussel en van kardinaal Danneels voor het strafrechtelijke luik dat het voorwerp uitmaakt van uw werkzaamheden. Bij de burgerrechtelijke vordering was ik advocaat van de Belgische bisschoppen en van de Unie van de Religieuzen van Vlaanderen. Dat deel behoort echter niet onmiddellijk tot uw werkzaamheden.

Vorige vrijdag is hier het gezegde 'de waarheid heeft zijn rechten' gebruikt. Ik zou 'de waarheid heeft haar rechten' zeggen, maar voor het overige sta ik daar helemaal en 100 % achter. Omdat de waarheid haar rechten heeft, lijkt het mij nodig het verhaal dat hier vorige vrijdag is gebracht door mijn achtbare confraters, meesters Van Steenbrugge en Mussche, enigszins te deconstrueren. Dat zal ik in mijn inleiding dan ook doen.

Ik maak een voorafgaande opmerking over de naam van het dossier, zoals dat al vijftien jaar bekend is en zoals ook wordt gebruikt door zowel de Hoge Raad voor de Justitie als door uw commissie, namelijk Operatie Kelk. Dat is een heel eigenaardige naam voor een gerechtelijk onderzoek. Dat is alsof een onderzoek naar diamantfraude zou worden gevoerd onder de naam Operatie Kippa, een onderzoek naar de IS onder de naam Operatie Koran of een onderzoek naar bijvoorbeeld Optima onder de naam Operatie Passer. Het is een eigenaardige naam. Bovendien is de kelk in de katholieke, christelijke religie ook een sacraal voorwerp. Dat voorwerp staat niet zomaar in de kerk. De kelk is een sacraal voorwerp dat tot de essentie van de religie behoort.

Men kan daar lacherig over doen. Ik kan u verzekeren dat een groot aantal mensen daar niet lacherig over doet. Een groot aantal gelovigen heeft zich daaraan zeer sterk gestoord en stoort zich daar nog altijd aan. Dit louter ter informatie.

Het onderzoek is nooit een normaal gevoerd

onderzoek geweest. Met de gebeurtenissen op 24 juni 2010 is het allemaal publiek gestart. Er waren al wel een aantal contacten, zoals later is gebleken, voordien geweest tussen het parket, bepaalde personen en de politie, waarbij trouwens hier door sommige magistraten ook al opmerkingen zijn gemaakt. Op 24 juni is het dus allemaal publiek gestart met wat ik nog altijd noem en niet anders zal noemen dan een overval, een raid in Mechelen, in Leuven en in de privéwoningen van een aantal leden van de commissie-Adriaenssens.

Dat was flagrant buiten de saisine, flagrant buiten de vordering van de onderzoeksrechter. Ik zeg dat niet alleen. Ik verwijs naar het arrest van 22 december 2010, het goede arrest, volgens confrater Van Steenbrugge. Dat is het goede arrest dat maar een beperkt aantal onderzoeksdaden nietig heeft verklaard. Dus dat was na de cassatie van de zogenaamde clandestiene zittingen, waarop ik later nog terugkom. In het goede arrest van 22 december 2010 lees ik: "Niets laat evenwel toe te stellen dat de onderzoeksrechter gevorderd werd alle mogelijke zedenmisdriven te onderzoeken die door bedienaars van de katholieke eredienst gepleegd zouden zijn." Dat staat in dat arrest.

Uiteindelijk lees ik in het finale arrest van 18 december 2012: "Door aldus te handelen komen de kwestieuze onderzoekshandelingen neer op een *fishing expedition*" – vertaald door het Hof als 'visvangstexpeditie' – "meer bepaald zonder enige aanwijzing, moedwillig, niet gericht op misdrijven waarvan men binnen het kader van een gerechtelijk onderzoek regelmatig gevat was, aan bewijsgaring te doen. Na onderzoek van het geheel der voorliggende gegevens en stukken, moet dan ook worden vastgesteld dat de onregelmatigheid die werd begaan in de uitvoering hiervan en de aanwending van de openbare macht hiertoe, en die leidde tot de reeds definitief vastgestelde nietigheid van de kwestieuze onderzoekshandelingen zelf, niet gebaseerd is op een verontschuldigbare en verschoonbare verwijtbaarheid, noch op een onachtzaamheid of verschoonbare onvoorzichtigheid van de ter zake bevoegde overheid, maar doelbewust geschiedde door de persoon belast met de leiding van het onderzoek."

Dames en heren, dat is straffe taal, zowel in het arrest van 22 december 2010 als in het finale arrest van 18 december 2012. Dat is de juridische waarheid en dat is op louter juridische gronden vastgesteld. Dat was dus nogal wat op 24 juni. Ik kan dat nog altijd niet anders noemen dan een overval en een raid.

Bovendien, de commissie-Adriaenssens, waarvan niemand betwijfelt dat die verdienstelijk werk verrichtte, werd op die dag stilgelegd, gewoonweg stilgelegd. Bij een huiszoeking werd alles in beslag genomen, ook in de privéwoningen van een aantal leden van die commissie. Die commissie werd stilgelegd. Nochtans hadden 475 mensen bij die commissie meldingen gedaan. Door meester Van Steenbrugge wordt dat afgedaan als – ik citeer uit zijn verhoor van afgelopen vrijdag – "een minder belangrijke onderzoeksdaad". Het stilleggen van de commissie-Adriaenssens is kennelijk een minder belangrijke onderzoeksdaad.

Die uitspraak is merkwaardig. Blijkbaar zijn er categorieën slachtoffers. Er zijn belangrijke slachtoffers. Zijn dat de slachtoffers met de juiste raadsman? Ik weet het niet. Een tweede categorie van slachtoffers zijn slachtoffers die een melding gedaan hadden bij de commissie-Adriaenssens. Die zijn blijkbaar niet zo belangrijk, want dat is een minder belangrijke onderzoeksdaad.

Welnu, ik kan u zeggen dat onder meer de heer Jan Hertogen, een bekend marxistisch socioloog met enige reputatie, die zelf veel gedaan heeft en nog altijd doet voor slachtoffers, daar absoluut niet mee kan lachen. Die kon daar niet mee lachen en die kan daar nog altijd niet mee lachen. Vanwaar komen die twee categorieën slachtoffers? Dat is merkwaardig.

Het derde aspect van 24 juni 2010, de manier van optreden in het aartsbisschoppelijk paleis, niet zozeer een luxueus gebouw, wel een historisch gebouw en de woning van kardinaal Danneels. Er zijn daar bisschoppen. De Bisschoppenconferentie vergadert daar. Het was einde juni. Dan is er normaal altijd een vergadering van de bisschoppen, samen met de apostolische nuntius. Dat is de ambassadeur van de Heilige Stoel. Die zijn daar. Zij worden de hele dag van hun vrijheid beroofd. Op basis waarvan? Hun agenda's worden in beslag genomen. Hun telefoons worden in beslag genomen. Dan volgt uiteindelijk het opladen van het archief, de scène die we allemaal dikwijls op tv gezien hebben, met 140 meter dozen.

Daarover zegt de Hoge Raad voor de Justitie, zonder commentaar: "Omdat de onderzoeksrechter geen duidelijke informatie krijgt over de dossiers van seksueel misbruik of de archieven, wordt het hele gebouw systematisch doorzocht." Dan val ik van mijn stoel. Herinner u wat in die arresten gezegd wordt over de saisine. Is dit een *detail de l'histoire*? Sorry, maar dit kan echt niet. Dat was dus duidelijk een *fishing expedition*.

Wat wel in orde is, ik heb dat zelfs nooit betwist, waren de inbeslagnames van de dossiers-

Halsberghe in het Rijksarchief en de huiszoeking in de crypte, in het graf van kardinaal Mercier in de Sint-Romboutskathedraal. Het lijkt wel *De Da Vinci Code*. Blijkbaar had heel dat team *De Da Vinci Code* gelezen en dachten ze dat ze in een grafkelder dossiers zouden aantreffen. We weten toch allemaal dat dossiers in een grafkelder stoppen de efficiëntste manier is om dossiers weg te moffelen?

Papierversnipperaars en zo zal de kerk wel niet hebben zeker? Neen, we stoppen de dossiers in een graf, dan zal niemand die vinden. Als men bij justitie en de politie daarmee zijn tijd wil doorbrengen, mij goed. Ik heb de geldigheid daarvan niet echt betwist. Die zijn dus geldig. Uiteraard is er in dat graf niks gevonden. De media waren die dag aanwezig. Ik ken het verhaal over de toevallige aanwezigheid van professor Torfs. Ik heb van een journalist van een tv-zender echter iets anders gehoord.

In de dagen na 24 juni was er een rechtstreekse lijn van binnen het onderzoek naar de pers. Toen kardinaal Danneels werd ondervraagd, stond de hele pers daar op het juiste tijdstip. Er werden elementen uit het verhoor, vaak buiten de context, afgedrukt. Er verscheen een artikel, dat ik straks kan laten zien als u dat wenst, waarin stond dat het Dutroux-dossier in het aartsbisschoppelijk paleis was gevonden. Stel u voor! Dat staat allemaal in koeien van letters op de voorpagina van de pers in de daaropvolgende dagen en weken. U kunt dat trouwens in detail nalezen in mijn verzoekschrift bij de kamer van inbeschuldigingstelling tegen de weigering van de onderzoeksrechter tot opheffing van het beslag.

Het wordt zodanig erg dat ik op 13 juli 2010 namens kardinaal Danneels een klacht met burgerlijkepartijstelling neerleg wegens grove schending van het beroeps- en onderzoeksgeheim. Helaas heeft men die klacht laten verjaren. De regeling van de rechtspleging van die klacht was in 2020. Daar is trouwens wel onderzoek naar verricht.

De regeling van de rechtspleging was in 2020. Was dat nu toch niet verjaard zeker? Ik verwijs naar wat meester Van Cauter hier ook gezegd heeft, vorige vrijdag. Als men dus beweert dat ik geen opmerkingen heb bij de werking van het gerecht, dan vergist men zich. Een van die opmerkingen is de verjaring van die klacht wegens schending van het onderzoeks- en beroepsgeheim.

Ik kom tot de conclusie van dit luikje. Dit was geen normaal onderzoek. Dit is geen normaal onderzoek. Er zijn voor 24 juni 2010 inbeslagnames geweest van bepaalde dossiers die men

opgevraagd heeft, zonder enig probleem. Nadien, men had zijn lesje geleerd, begin 2012, zijn er nog een aantal huiszoekingen geweest. Ik ben daar niet tegen stormgelopen. Die werden door het federaal parket georganiseerd met een onderzoeksrechter en die zijn vrij correct verlopen. Ik had wel links en rechts een bemerking over bepaalde inbeslaggenomen documenten, maar wij zijn daar niet tegen stormgelopen. De kerk heeft zich nooit verzet tegen een onderzoek en tegen medewerking aan een onderzoek, maar 24 juni 2010 en de weken daaraan voorafgaand, dat betrof een antikerkactie. Confrater Van Steenbrugge is in die mate correct dat hij het Operatie Kerk noemt, niet Operatie Kelk maar Operatie Kerk. De spreker toont het boek van Van Steenbrugge. Dat is juist, het was Operatie Kerk.

Ik herhaal dat ik geen bezwaar heb tegen een onderzoek dat correct gevoerd wordt. Alle sympathie voor de slachtoffers, dat er iets en zelfs veel gedaan moet worden voor de slachtoffers, volledig akkoord, maar dan moet dat wettelijk en volgens de regels gebeuren. Het gevoerde onderzoek was niet wettelijk. Het leek wel een autoritair regime of een bananenrepubliek, u mag kiezen.

Dan hebben wij besloten, helemaal binnen het mandaat van mijn cliënten, om daar keihard tegen te reageren, met alle beschikbare juridische middelen. Dat is een beslissing waar ik nog steeds voor 100 % achter sta.

Nu kom ik tot iets meer technisch. Er zijn twee procedures gevoerd in de daaropvolgende weken. Het is ook niet moeilijker dan dat. Een eerste procedure betrof een controle van de wettelijkheid van het onderzoek op initiatief van de procureur-generaal. Het eerste arrest werd geveld op 13 augustus 2010. Volgens meester Van Steenbrugge is dat die fameuze eerste clandestiene zitting. De burgerlijke partijen waren daar niet aanwezig. Het Hof van Cassatie heeft achteraf gezegd dat de burgerlijke partijen daar hadden moeten zijn, maar ik heb nieuws voor u, want in tegenstelling tot wat mevrouw Daems vorige vrijdag heeft gezegd, was ik daar ook niet. Ik ben daar ook niet voor opgeroepen. Nochtans had ik daar wel degelijk ook belang bij, want de vordering van het parket-generaal was op dat ogenblik voor mij veel te beperkt. Daarin had men het slechts over de nietigverklaring van een paar onderzoeksdaeden, maar dat was veel te beperkt. Ik had een effectief belang om veel verder te gaan.

Ik was ook niet opgeroepen, maar ik heb daar achteraf geen heisa over gemaakt. Zo is het. Ik kan u nog een anekdote vertellen over dat arrest van 13 augustus 2010. Dat is heel lang geheim gebleven. De onderzoeksrechter verzette zich

namelijk tegen het bekendmaken van dat arrest, zelfs in die mate dat een persconferentie van het parket moest worden afgelast omdat de onderzoeksrechter zich daartegen verzette. Uiteindelijk – dat kunt u terugvinden in het dossier of in de pers – is het parket-generaal in beroep gegaan tegen de beslissing van de onderzoeksrechter om dat geheim te houden.

Dat moest om een of andere merkwaardige reden geheimgehouden worden. Het is mij nog altijd niet duidelijk waarom. Enfin, zo is het. Het Hof van Cassatie besliste op 12 oktober 2010 tot vernietiging. De KI deed op 22 december 2010 een definitieve uitspraak. Daar werd geen cassatieberoep tegen aangetekend, waarna die uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan. Mijn eerste citaat over de saisine komt uit dat arrest, dat ik daarnet heb voorgelezen.

Ik heb nog nieuws voor u en voor de Hoge Raad. De twee vorderingen van het openbaar ministerie, het parket-generaal in deze procedure op 30 juli en 24 november waren identiek, in tegenstelling tot wat ik overal hoor en wat ik lees of meen te lezen in het rapport van de Hoge Raad. De vordering van de heer Erauw op 30 juli en de vordering van de heer Verhegge op 24 november waren woordelijk identiek. U kunt die in het dossier vinden. Binnen die procedure is er door het parket-generaal identiek gevorderd. Het parket-generaal mag vorderen, maar het is uiteindelijk uiteraard de rechtbank die over de vordering oordeelt. Maar goed, we weten hoe er daar uiteindelijk over geoordeeld is.

Dan is er de tweede procedure. Dat is een procedure die door mij, door mijn cliënten, was opgestart op basis van artikel 6¹*quater*. Dat is de procedure tot opheffing van beslag. Dat begint met een verzoekschrift aan de onderzoeksrechter. Dat was op 15 juli. Er was een weigering van de onderzoeksrechter op 30 juli. Uiteindelijk was er het arrest van 9 september. Dat is vernietigd door het Hof van Cassatie op 12 oktober. Ik heb daar allemaal geen probleem mee. Het is de rol van het Hof van Cassatie om de wettelijkheid te controleren. Als het Hof van Cassatie vindt dat er mensen moeten worden opgeroepen, dan is dat zo. We hebben daar absoluut geen probleem mee. Ik zie confrater Van Steenbrugge trouwens altijd graag verschijnen op de zitting. Dus dat is geen enkel probleem. Het Hof van Cassatie heeft op 12 oktober het arrest van 9 september vernietigd.

Dan komen we uiteindelijk bij het definitief geworden arrest van 22 december 2010. Bij dat laatste arrest, dat definitief geworden is, waren de burgerlijke partijen aanwezig. Ze waren aanwezig, hebben alles gehoord, alles gezien en alles

gelezen. Er wordt beslist dat de inbeslagnames in Mechelen onwettig zijn, dat de inbeslaggenomen stukken uit het dossier moeten worden verwijderd en dat die ter griffie moeten worden neergelegd. Daarover wordt nu een hele, excuseer mij voor het woordgebruik, show opgevoerd. Moeten die ter griffie worden neergelegd? Ja, natuurlijk moeten die ter griffie worden neergelegd.

Het tweede citaat dat ik daarstraks gelezen heb over de opzettelijke onwettelijkheid, komt uit dat arrest. Dat arrest stelde dat de huiszoekingen en inbeslagnames onwettelijk waren, uit het dossier moesten worden verwijderd en ter griffie moesten worden neergelegd. Die moesten uiteraard ter griffie worden neergelegd. De KI heeft echter niet gezegd dat die ter griffie moesten blijven.

Waarom moesten die ter griffie worden neergelegd? De KI zei het zelf. De KI zei: "De vordering van de verzoekers tot de opheffing van onderzoekshandelingen tot de teruggave aan hen van de voornoemde stukken kan niet gegrond verklaard worden, gezien hetgeen voorgeschreven door de artikelen 131 en 235bis." U moet maar eens kijken naar artikel 131 en 235bis, naar de tekst zoals die op dat ogenblik bestond. Die tekst, zeker 235bis, werd nadien echter veranderd. Artikel 131 stelde toen: "Nietig verklaarde stukken worden uit het dossier verwijderd en neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg indien er geen hoger beroep is ingesteld binnen de bepaalde termijn."

Dat is artikel 131. Dan is er artikel 235bis. Dat bepaalt het volgende: "Nietig verklaarde stukken worden uit het dossier verwijderd en neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg." De rechtbank kon mij die stukken niet teruggeven. Ze zeggen zelf dat dit is op basis van artikel 131 en 235bis. Dat staat in het arrest. Ik heb u net de artikels 131 en 235bis voorgelezen. Die stukken moesten naar de griffie.

Dan is er het koninklijk besluit van 24 maart 1936 op de bewaring ter griffie en de procedure tot teruggave van de in strafzaken inbeslaggenomen zaken. Dat moet men echter wel kennen en weten. In artikel 2 van dat KB wordt aan de griffier, en niet aan de rechtbank, de opdracht gegeven om, behoudens andersluidend bevel van de rechter, stukken terug te geven aan de persoon in wiens handen beslag werd gelegd.

Men schrijft de griffier aan en vraagt de teruggave van die stukken. Artikel 3 van dat KB luidt: "Eenieder die op de in beslag genomen zaak beweert recht te hebben, kan langs elektronische weg of bij gedagtekend ontvangstbewijs, gericht aan de bewaarder bedoeld in artikel 1", dat is de

griffier, "tegen die teruggave verzet doen."

Ik heb die stukken teruggevraagd. Ik ging ervan uit dat mijn goede confrater meester Van Steenbrugge zijn job deed en dat hij verzet aantekende tegen de teruggave van die stukken. Wat bleek echter? Niemand had verzet aangetekend tegen de teruggave van de stukken. Hij was nochtans op de zitting aanwezig en wist perfect dat die stukken ter griffie waren neergelegd. Hij moest dus verzet aantekenen. Hij moest daarvoor het KB natuurlijk wel kennen. Hij moest dus verzet aantekenen, krachtens artikel 3, en dat was niet gebeurd. Dus kreeg ik op 20 maart 2014 die stukken terug. Toen waren de burgerlijke partijen niet uitgenodigd. Ik denk dat de magistraat, de heer van der Eecken, gelijk had dat dat niet hoefde, want dat het een louter, eenzijdige procedure was. Maar het kan mij niet schelen. De burgerlijke partijen mochten daar gerust zijn of geweest zijn. Dan zou ik aan de burgerlijke partijen gevraagd hebben: "Goede confrater, artikel 3, hebt u verzet aangetekend bij de griffie tegen de teruggave?". Ze hoefden daar niet te zijn, denk ik, maar ze mochten daar gerust zijn. Het resultaat zou geen ander resultaat geweest zijn, die zaken zouden teruggekomen zijn.

Ik kom nu tot de geconstrueerde hype rond de inhoud van die 931 dozen. Dat was het hele archief, geen dozen over seksueel misbruik, dat was het hele archief van het aartsbisdom. De onderzoekers – er waren wel degelijk onderzoekers die ook goed werk geleverd hebben – hebben na nazicht daarvan 285 dozen geselecteerd. Dat is niet willekeurig gebeurd. De KI heeft zich daar ook over uitgesproken. Dat is oordeelkundig gebeurd. Er zijn 196 pv's opgesteld over de inhoud van die dozen. Men heeft met zoektermen die documenten doorzocht. U moet maar eens in het dossier gaan kijken in die pv's. Al die opzoeken leverden geen enkel resultaat op. Het staat in het dossier, het staat in de pv's. Voor uw commissie heeft ook mevrouw Beeckman een verklaring in die zin afgelegd. Iedereen doet alsof die dozen een soort van heilige graal zijn. Dat is larie en apekool.

Maar goed, ik begrijp wel dat dat natuurlijk moet verbergen dat men... In elk geval, al die scans zitten nog altijd in het dossier en men kan die dus gerust raadplegen.

Bovendien hebben de advocaten van de burgerlijke partijen ruimschoots de tijd gehad om van de inhoud van die dozen kennis te nemen en niet slechts een paar dagen tijd. Dat was overigens, en merkwaardig genoeg, zeer vroeg in het onderzoek. Er zijn onderzoeken waarin ik nu nog optreed, waar meer dan een jaar geleden een

huiszoeking gebeurd is en waar ik nog steeds geen inzage gekregen heb in het dossier. En dat gaat niet over één dossier. Dat is tegenwoordig zelfs bijna de regel.

Maar hier, 23 september 2010: "Verklaren het verzoekschrift ontvankelijk en gegrond. Staan de inzage van het dossier toe." 14 oktober 2010: "Inzage nog gedurende twee dagen.", maar dan wordt er verlenging gevraagd, geen enkel probleem, de verlenging wordt toegestaan. 28 september opnieuw: "Staan de inzage van het dossier toe." 17 mei 2013: "Er was al inzage en een verlenging wordt toegestaan."

Men moet mij niet komen zeggen dat men niet de kans gehad heeft om kennis te nemen van de inhoud van die dozen. Maar ja, als men voor een muur staat en men kijkt ernaar, dat is niet de manier waarop ik mijn job doe. Goed, iedereen heeft zijn manier. In elk geval is er ruimschoots tijd geweest om kennis te nemen van de inhoud van die dozen. Men had er zich zeer goed zelf rekenschap van kunnen geven dat het echt niet, zoals mevrouw Beeckman zei, de heilige graal was.

'Operatie Kerk' is één grote complottheorie. Dat hebben we hier vrijdag ook nog kunnen horen. Het is een gigantisch complot. Het parket-generaal, het hof van beroep, het Hof van Cassatie, de rechtbank van eerste aanleg in Gent in het burgerrechtelijk luik, het hof van beroep in Gent en Straatsburg zitten allemaal in het complot. Dat is sterk. Wie is daar de spin in het web? Dat is goed voor mijn ego, want dat ben ik. Ik heb dat allemaal bewerkstelligd. U kunt zich niet voorstellen hoe vleiend dat is als men dat constant hoort en leest. Op den duur zou men het nog zelf beginnen te geloven.

Mijn gesprek met de procureur-generaal begin augustus, daarvan heb ik maar een vage herinnering. Ik heb inderdaad een onderhoud gevraagd met de procureur-generaal. Blijkbaar was dat op 12 augustus. Meester Van Steenbrugge zei vrijdag dat ik daar koffie heb gekregen. Dat durf ik heel sterk te betwijfelen, want de koffie op het justitiepaleis is zodanig slecht dat als men daar koffie krijgt, men zich dat zeker zou herinneren. Ik herinner mij dat niet, dus ik denk niet dat ik daar koffie heb gekregen.

Op dat onderhoud van 12 augustus zou ik hebben gezegd: "Befehl ist Befehl." Dat is weer heel vleiend. Ik hoef blijkbaar enkel maar bevelen uit te delen. Nochtans, het enige wat ik daar heb gedaan, is mijn argumenten nogmaals uiteengezet. Zoals de heer Verhegge in deze commissie heeft gezegd, steunt zijn vordering op voortschrijdend inzicht.

In de eerste procedure heeft hij identiek gevorderd met de heer Erauw, maar de tweede procedure, die *61quater*, was iets anders. Hij heeft gezegd dat hij zijn vordering op voortschrijdend inzicht gesteund heeft. Wanneer men een advocaat hoort, kan men zijn opinies aanscherpen. In de twee vorderingen gaat het over het overschrijden van de saisine door de onderzoeksrechter.

Op dat vlak ben ik relatief tevreden over mijzelf. De argumenten die ik daar heb ontwikkeld, hebben wel gelijk een invloed gehad.

U hebt het over beïnvloeding. Natuurlijk doe ik aan beïnvloeding. Het is evident dat ik aan beïnvloeding doe. Daarvoor wordt een advocaat aangesteld. Ik doe aan beïnvloeding met argumenten. Blijkbaar zijn mijn argumenten deels overtuigend geweest. Ik doe dus aan beïnvloeding met argumenten.

Ik heb echter aan niemand een weekend in het Vaticaan aangeboden. Ik heb niemand bedreigd met excommunicatie uit de katholieke kerk en nog minder met het eeuwige hellevuur. Ik heb gewoon mijn standpunt en mijn juridische argumenten uiteengezet. Blijkbaar heeft dat enige invloed gehad.

Neem mij niet kwalijk, maar ik moet op een aantal punten reageren. Wij hebben hier vrijdag 4 april 2025 gehoord dat de burgerlijke vordering is gebotst op de immuniteit van de Heilige Stoel. U hoeft er enkel punt 74 van het arrest van Straatsburg op na te lezen : "Il apparaît donc à la Cour que l'échec total de l'action des requérants résulte en réalité de choix procéduraux qu'ils n'ont pas fait évoluer en cours d'instance pour préciser et individualiser les faits à l'appui de leurs actions ». Force est de constater que si la demande des requérants sur ce dernier terrain n'a pas prospéré, ce n'est pas en raison de l'octroi de l'immunité de juridiction au Saint-Siège mais du manquement par les requérants à des règles procédurales fixées par le Code judiciaire et à des règles matérielles concernant la responsabilité civile dans la citation des autres défendeurs.

Ik zou dat niet graag lezen in een arrest als het over mij gaat. Dus we zijn nu bij nummer twee. Er was eerst geen verzet bij de griffier tegen de teruggave en er was vervolgens deze commentaar van het Hof in Straatsburg. Ik zou het dus over mij echt niet graag lezen.

Ik heb nog twee punten en dan sluit ik af en beantwoord ik graag uw vragen.

In mijn opmerkingen bij het verslag van de Hoge

Raad voor de Justitie heb ik geen goed woord voor hen over. Dat werd in deze commissie nog gezegd. Ik denk dat procureur-generaal Van Leeuw het scherpst was. Ik heb voor de werkzaamheden van de Hoge Raad voor de Justitie geen goed woord over. Ik heb in de nota die ik u heb laten verdelen met voorbeelden uiteengezet waarom.

Bovendien – en de heer Van Leeuw heeft het ook gezegd – werd mij schriftelijk toegezegd dat het verslag in voorlezing zou worden gestuurd. Dat is van bij het begin zo afgesproken. Wanneer ik dan op een bepaald ogenblik vroeg waar het was, kreeg ik echter als antwoord dat men beslist had dat niemand het kreeg. Sorry, maar zoiets komt echt enkel voor in een bananenrepubliek. Dat is echt iets voor een bananenrepubliek. Dat schokt het vertrouwen en dan laat ik ook alle remmen los. Op die manier kan men niet werken.

Trouwens, dat is ook iets heel merkwaardigs. Ik denk dat de heer Orban en de heer Poetin zeer geïnteresseerd zouden zijn in een dergelijk mechanisme. Men creëert dus een Hoge Raad. Dat is echter niet de rechterlijke macht, dus hij moet zich niet houden aan de rechtsregels, zoals bijvoorbeeld tegenspraak. Ze organiseren hoorzittingen en spreken zich dan uit over vonnissen en arresten. Ik denk dus dat de heren Orban en Poetin zeer geïnteresseerd zouden zijn in een dergelijk mechanisme. Het betreft een extrajudiciële review van rechterlijke uitspraken. Daar zit wel wat in.

Ik ben benieuwd naar de conclusies van deze parlementaire onderzoekscommissie. Ik was niet helemaal gerustgesteld vrijdag toen de heer D'Haese verklaarde: "We weten wat er is." Ik vraag me af wat hij daarmee bedoelde. Het was in een zeer vriendelijke uitwisseling met meester Van Steenbrugge.

Ik zal misschien straks nog even terugkomen op de 445 verdwenen stukken. Dat is niet essentieel, maar goed.

In de pers lees ik dat de heer Devillé nog altijd een groot aantal dossiers in zijn bezit heeft die hij niet aan justitie heeft overgeleverd. Er is bij hem geen huiszoeking verricht om die in beslag te nemen. Dat is een merkwaardige aangelegenheid, maar dat is niet onmiddellijk het voorwerp van uw onderzoek.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal het hierbij laten als inleiding en ik beantwoord graag uw vragen.

Sophie De Wit (N-VA): Dank u wel, meester Keuleneer, voor ten eerste uw komst, ten tweede

uw document en ten derde uw uiteenzetting. Ik wil meteen een voor mij essentieel punt aansnijden dat me wat achtervolgt in het dossier. Ik heb deelgenomen aan de commissie in 2010-2011 en de commissie in 2024, waarin we veel slachtoffers hebben gehoord en gezien. Dat raakt mij, als mens. Ik denk dat dat voor iedereen in deze commissie geldt.

Ik heb nog nooit een voorafname gedaan en ik ga dat ook nu niet doen, maar ik vraag mij toch iets af. U verwijst naar mevrouw Beeckman, die hier geweest is. U hebt gezegd dat er heel veel dossiers waren. U hebt daarin een selectie gemaakt. Er zaten ook doodsprentjes in en andere communicatie die niet relevant was. Het was niet de heilige graal, zegt u. Dat is het standpunt dat u hier vandaag inneemt. U zegt: het is een aanval op de kerk.

Was dat dan de reden om zo halsstarrig te procederen of om het beslag van al die stukken tegen te gaan? Dat probeer ik echt te begrijpen. Waarom? Niet omdat ik in een procedureslag of in discussies tussen advocaten verzeild wil geraken, maar omwille van de essentie, namelijk het feit dat heel wat slachtoffers hebben aangegeven wat met hen is gebeurd, vaak veel later dan het gebeurd is.

De heer Devillé heeft gedurende jaren brieven geschreven naar heel wat kerkelijke autoriteiten. In 2011 kwamen hier geestelijken verklaren dat ze die niet gezien hadden, terwijl we die brieven wel hadden. We waren geen onderzoekscommissie. Het was dus woord tegen woord. De bisschoppen zeiden: wij hebben dat niet gezien. Sommige bisschoppen zeiden: het was niet mijn verantwoordelijkheid, ik was territoriaal niet bevoegd. Er waren allerlei redenen. De manier waarop dat werd weggeschoven was echt heel opvallend, in 2011 al.

Als men coöperatief wil zijn – waar ik van uitga, want het gaat uiteindelijk altijd over slachtoffers – dan begrijp ik niet dan men tegen een stuk waarvan men zegt dat het de heilige graal niet was zo in verzet komt om dat te laten onderzoeken. Dat probeer ik echt te begrijpen. Dat is een oprechte vraag, want ik vind dat dat echt wel tegenstrijdig. Er zijn mensen die met vragen zitten. We hebben mensen gezien wier levens gebroken zijn, maar u hebt ook gelijk, het ene slachtoffer is het ander niet.

Er is de Werkgroep Mensenrechten in de Kerk en er zijn andere slachtoffers, mensen die liever in de luwte bleven. Dat klopt allemaal. Er zijn ook mensen die het slachtoffer zijn van feiten buiten de kerk. Er zijn heel veel slachtoffers van misbruik.

Maar ik vind het wel belangrijk, wanneer er eindelijk

een stap wordt gezet om een waarheid te achterhalen, welke die waarheid ook is, dat men dan als instituut niet zegt dat men wil meewerken, terwijl men tegelijkertijd een hevige strijd voert om de stukken niet in beslag te laten nemen en niet te laten bekijken. Ik vind dat heel contradictorisch.

Ik bekijk het even niet juridisch. Ik probeer uit de machtsstrijd... Nee, ik probeer dat echt.

Dat is de vraag die men ons stelt, die de mensen op straat en de slachtoffers ons ook stellen, los van de juridische waarheid. De juridische waarheid is er één, en daarover horen we allerlei standpunten. Dat van de heer Van Steenbrugge, uw standpunt, dat van de Hoge Raad... Het is onze taak, en dat is geen gemakkelijke taak, dat allemaal naast elkaar te leggen en na te kijken. Maar daarnaast, als mens, probeer ik echt te begrijpen waarom er zo'n weerstand is tegenover het onderzoek van bepaalde stukken, als men achteraf komt zeggen dat het toch de heilige graal niet was.

Dat probeer ik gewoon te begrijpen. Misschien kunt u het me zo meteen uitleggen? Dan is die vraag voor mij opgelost, maar ik denk dat heel veel mensen met die vraag zitten, niet het minst een hele reeks slachtoffers. Misschien niet alle slachtoffers, maar toch heel wat. Ik meen dat het belangrijk is dat antwoord ook te kunnen geven.

Dat is mijn eerste vraag. Ik heb er nog één, maar dat is voor mij de belangrijkste op dit ogenblik.

Fernand Keuleneer: Ik heb daar, meen ik, al deels op geantwoord. Onderzoeken moeten gevoerd worden op een wettelijke manier. 24 juni 2010 kon echt niet. We hebben inderdaad de beslissing genomen om daar met alle middelen tegenin te gaan, heel goed wetende – u hoeft me niet te geloven natuurlijk – dat heel dat archief niets te maken had met misbruiken.

Mevrouw Beeckman heeft ook gezegd: het gaat daar over het archief van Mechelen, maar er zijn nog andere bisdommen, en er zijn de congregaties. Er is nooit weerstand geweest tegen het opvragen van dossiers bij andere bisdommen of bij de congregaties.

Zoals ik zei, dat is al voor 2010 gebeurd, en begin 2012 op vrij grote schaal bij bisdommen en congregaties, met huiszoekingen en inbeslagnames, met de onderzoeksrechter, in aanwezigheid van de federale procureur. Daar is aan meegewerkt, daar is aan meegewerkt! Als dat correct gebeurt, is dat geen probleem. De kerk heeft zich trouwens – ik bedoel daarmee de bisdommen en zo meer, want de kerk als dusdanig

bestaat niet – niet te verzetten, behalve als onderzoeken op een onwettelijke manier gebeuren.

Ik heb het ook nog gehad over die klacht wegens systematische schending van het onderzoeks- en beroepsgeheim. We hebben dat niet aanvaard. Ik ben er overigens zeker van dat dat geen enkel slachtoffer benadeeld heeft. Als men nu ten aanzien van het aartsbisdom gerichte vragen heeft, dan kan men die vragen stellen.

Axel Weydts (Vooruit): Mijnheer Keuleneer, ik wil daar even verder op ingaan, want de vraag die collega De Wit stelt, houdt ook mij persoonlijk het meest bezig.

De houding die jullie van in het begin aangenomen hebben, kan als een zekere juridische halsstarrigheid benoemd worden. U wilde die stukken absoluut terugkrijgen en u hebt alle mogelijke rechtsmiddelen gebruikt die ter beschikking zijn om die stukken daadwerkelijk terug te krijgen, goed wetende dat het om een archief gaat waarin blijkbaar, volgens jullie, geen enkele soort van smoking gun zat betreffende seksueel misbruik. De slachtoffers hebben enorm veel leed meegemaakt. Is het mogelijk dat u door de halsstarrigheid waarmee u die dozen wilde terugkrijgen net het omgekeerde hebt bereikt, met name dat u bij de slachtoffers minstens de perceptie hebt gecreëerd dat men iets te verbergen heeft? Is dat niet net wat u bereikt hebt door uw juridische halsstarrigheid?

Fernand Keuleneer: Ik begrijp uw vraag, maar ik doe niet aan perceptiemanagement. Mij gaat het om de grond van de zaak, niet om perceptiemanagement.

Wij zijn een samenleving die drijft op percepties. Geen enkel slachtoffer is door onze procedures benadeeld. Als we dat al zouden hebben overwogen – ik zeg niet dat ik daar nooit aan gedacht heb – dan was die rechtstreekse lijn binnen het onderzoek naar een bepaalde pers helemaal niet van dien aard om ons in een dergelijke overweging gesteund te voelen. Het ging over 140 lopende meter aan archieven van het aartsbisdom over allerhande louter intrakerkelijke zaken die met misbruik in de verste verte niks te zien hadden, adviezen over bisschopsbenoemingen, correspondentie met Rome enz. En om dat dan allemaal in bepaalde kranten te moeten lezen door de systematische schending van het onderzoeksgeheim? Dat was echt niet van dien aard om ons ertoe te bewegen om te zeggen: doe maar.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer Keuleneer, u bent natuurlijk een heel slimme en

sluwe advocaat. U hebt het over 931 kaften met communieprentjes enz. U zegt dat er ook andere bisdommen waren. Ja we hebben dat gehoord. De politie heeft ook bij die andere bisschoppen aangeklopt. Ze vroegen hen of zij de misbruikdossiers mochten hebben. In de meeste gevallen heeft die bisschop gezegd: "Kom maar mee, alstublieft, dit zijn ze." Men belt aan bij de aartsbisschop. We hebben hier verschillende getuigen gehad. U schudt het hoofd ontkennend. U mag straks antwoorden. Wat heeft men ons verteld? Men heeft ook eerst gevraagd: waar zijn die dossiers? Welke dossiers? Er kwam geen antwoord.

Stel dat men een huiszoeking doet en vraagt waar de zwarte boekhouding is. Zal iemand daarop antwoorden: "Hier is de zwarte boekhouding." Neen, dus men gaat op zoek. Verschillende bronnen hebben dat gezegd.

Uiteindelijk moet men alles doorzoeken omdat er geen medewerking is. U gaat hier toch niet beweren dat er geen dossiers waren? U gaat dat niet beweren. U gaat dat wel beweren? Ja, dan is het hier einde gesprek.

Fernand Keuleneer: U leest toch de arresten? Daar is geen kast met misbruikdossiers.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Dan is dat in strijd met het canonieke recht, waarop die bisschoppen zich beroepen. Het staat er letterlijk in: in elk bisdom is er een plek waar de geheime dossiers worden behandeld. We hebben daarover genoeg gediscussieerd. Wat zijn die geheime dossiers? Die delicate dossiers zitten daarin. In elk bisdom zijn die er. Wat doet een onderzoeksrechter met de procureur ernaast als er geen medewerking is op dat moment? Dan gaat men alles doorzoeken.

Fernand Keuleneer: Dat is *fishing*, wat de KI ook gezegd heeft.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik wil maar zeggen dat men ook had kunnen meewerken, maar er was geen medewerking. Achteraf is gebleken dat de heer Devillé brieven heeft gestuurd. Kardinaal Danneels zat in de commissie in 2010 en 2011. Hij beweerde nergens van te weten en nooit een brief van de heer Devillé te hebben gekregen. De heer Devillé sprong bijna tegen het plafond van woede. Uit onze werkzaamheden is gebleken dat er wel degelijk een briefwisseling was. Er waren dus gegronde redenen om aan te nemen dat daar inderdaad bewijsstukken zouden liggen.

Fernand Keuleneer: Excuseer. Ik zal het proces-

verbaal 04/3605/2010 van mevrouw Beeckman niet helemaal voorlezen. Het begint met 168 in beslag genomen meldingen. Ik ben altijd al geïntrigeerd geweest door de massa brieven van de heer Devillé. Ik zie die niet. Die zitten niet in mijn dossier. Van de 168 meldingen zijn er ruim 100 niet gedocumenteerd. Die bevatten slechts een aantal korte zinnen en zijn meestal onvolledig beschreven.

Uiteindelijk waren er aldus 39 bruikbare dossiers die betrekking hadden op mogelijk seksueel misbruik. Dat zijn geen brieven die hij geschreven had, maar de meldingen die mee in beslag genomen werden. Dat is een proces-verbaal van mevrouw Beeckman.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): U beweert dus dat in het gebouw van het aartsbisdom er geen enkel, maar dan ook geen enkel dossier van seksueel misbruik aanwezig was? In alle andere bisdommen waren er wel, maar in het aartsbisdom was er geen één. Dat is wat u verklaart.

Fernand Keuleneer: Men is daar binnengevallen en men heeft aan weet ik wie gevraagd: "Geef ons..."

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ze hebben ze niet willen geven, dat klopt.

Fernand Keuleneer: Dat is niet waar. Dat is geen kwestie van niet willen geven. Nee. Dat moet u wel bewijzen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Antwoord eens op de vraag. Hoe komt het dat er in alle bisdommen dossiers zijn en dat die overhandigd worden, maar dat er in het aartsbisdom geen enkel dossier is?

Fernand Keuleneer: Ik neem aan dat men concrete dossiers gevraagd heeft. Ik heb in het dossier wel een religieus die pastoor was – ik zal zijn naam niet noemen. Dat is het enige geval waarbij de heer Devillé samen met een delegatie van de parochie naar kardinaal Danneels is gegaan om te vragen om hem uit zijn pastorale functies te ontheffen, wat onmiddellijk gebeurde. Onmiddellijk. Ik heb het dossier hier bij mij.

Ik ga nu toch eventjes... Het is allemaal goed en wel, maar de heer Devillé benadrukte op 23 december 2023 in een interview met *De Standaard*: "De kelder is leeg", dat benadrukt hij. Rik Devillé had thuis naar de eerste aflevering van *Godvergeten* gekeken, waarin hij zichzelf in zijn eigen kelder die vele kostbare dossiers, zeg maar mensenlevens, zag doorbladeren en de transparantie van de hele scène drong pas echt tot

hem door. Hij voelde zich plots al te zichtbaar. 'De ochtend na die eerste aflevering heb ik meteen mijn kelder leeggemaakt en heb ik al die dossiers met die zovele kwetsbare verhalen elders ondergebracht. Ah ja, natuurlijk, mijn adres is makkelijk te vinden en de kelder, ja, dat is duidelijk de zolder niet. Hoeveel locatiegegevens kon ik prijsgeven? Dat ik daar niet eerder aan had gedacht, dat vond ik wat onvoorzichtig van mijzelf.'

Dus blijkbaar was er een hele kelder vol met dossiers.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): We hebben het hier niet over de dossiers van de heer Devillé. We hebben het over de dossiers van het aartsbisdom. Gelieve bij de zaak te blijven. We kunnen ook een onderzoekscommissie oprichten tegen de heer Devillé, maar daar is geen reden voor. Het gaat hier over de dossiers van het aartsbisdom.

Fernand Keuleneer: Elk dossier dat aan het aartsbisdom gevraagd werd, werd aan justitie bezorgd.

Axel Weydts (Vooruit): Mijnheer, wat u zegt, klopt eigenlijk helemaal niet.

Volgens de verschillende getuigen die we hier hebben gehoord, van de federale gerechtelijke politie en de onderzoeksrechter zelf, was er op de dag van de huiszoeking geen enkele, maar dan ook geen enkele medewerking van de kerk. U noemde het een raid, een overval. Dat vind ik een straffe benaming. Men heeft toen zelfs gezegd dat men helemaal geen weet had van dossiers over seksueel misbruik. Het stond nochtans als vijfde punt op de agenda van de conferentie van die dag, 10 juni 2010. Dat ging over de dossiers over seksueel misbruik in de kerk. De onderzoeksrechter heeft zich onder andere daarop gebaseerd om effectief over te gaan tot die onderzoeksdad. Er staat letterlijk: "*Les archives secrètes des diocèses ne seront pas transmises à la commission, mais la liste des personnes ayant un dossier à leur nom sera transmise.*" Ze hebben op 10 juni dus beslist om niet alle dossiers over seksueel misbruik, de geheime dossiers, aan het parket te bezorgen. Op het moment van de huiszoeking beweerde men dan helemaal geen weet te hebben van dossiers over seksueel misbruik en ze spraken elkaar constant tegen.

Moet ik nog eens de pastorale brief voorlezen die enkele maanden daarvoor in alle kerken van ons land is voorgelezen? Daarin erkende men op hetzelfde moment in elke parochiekerk van het land dat de kerk een verleden van seksueel misbruik had, dat ze er te weinig aan gedaan

hadden en dat ze de slachtoffers in de kou hadden laten staan. Eigenlijk bekende de kerk daar schuld ten overstaan van alle dierbare parochianen.

Op de dag dat er een onderzoeksrechter is die het aandurft om er eindelijk werk van te maken en die dossiers te zoeken, krijgt hij geen medewerking en beweert men zelfs geen weet te hebben van dossiers van seksueel misbruik. Sta me toe dat toch een beetje vreemd te vinden.

Fernand Keuleneer: Ten eerste was dat een *fishing expedition* volgens het arrest. Volgens de rechtspraak was dat een *fishing expedition*. Indien men dat op een normale manier had gedaan, had men op de medewerking kunnen rekenen. Indien men dan had gezegd dat men het dossier van de heer X nodig had, zou men het dossier van de heer X gezocht hebben. Er was echter geen kast in lokaal A3 met dossiers van seksueel misbruik.

Ten tweede heeft de kerk nooit ontkend dat er een misbruikprobleem was. Er was de pastorale brief van mei 2010. De kerk heeft dus nooit ontkend dat er een misbruikprobleem was in de kerk. Dat is nogal duidelijk. Maar goed, ik denk niet dat dit nu het voorwerp is van uw commissie.

Axel Weydts (Vooruit): (...)

Fernand Keuleneer: En ik zal bepalen wat ik antwoord, mijnheer Weydts!

Greet Daems (PVDA-PTB): Ik wil daarop aansluitend nog een vraag stellen. U zegt dat u niet aan perceptiemanagement doet, maar dat u zich bezighoudt met de grond van de zaak en dat is zich met alle middelen verzetten tegen die "illegale raids", zoals u de huiszoekingen hebt genoemd.

We hebben hier ook meester Quiryne gehoord en hij verklaarde dat hij niet akkoord ging met uw aanpak, die volgens hem het omgekeerde was van een constructieve of herstelgerichte houding en voor veel slachtoffers, maar ook voor geestelijken, vooral negatief zou hebben uitgedraaid.

Ik vroeg me af hoe u daarop reageert en wat de meningsverschillen waren tussen u en meester Quiryne over de aanpak van het dossier. Waren er meningsverschillen? Waarover gingen ze?

Fernand Keuleneer: Meester Quiryne had een mandaat voor de begeleiding van de eerste parlementaire commissie en ik had een mandaat voor wat men dan Operatie Kelk noemt. Meester Quiryne mag zijn opvattingen hebben over van alles en nog wat, en ik respecteer die. Ik heb namelijk ook mijn opvattingen over meester Quiryne en tal van dingen, maar ik zal die hier niet

uiteenzetten. Hij mag dat gerust vinden, maar hij had een mandaat voor de parlementaire commissie en ik had een mandaat voor Operatie Kelk.

Greet Daems (PVDA-PTB): Waarom wilde u dan niet dat hij daarin tussenkwam?

Fernand Keuleneer: Hij heeft dat gezegd, maar dat is uit de lucht gegrepen. Hij had daarvoor gewoon geen mandaat. Men moet als advocaat wel een mandaat hebben van een cliënt. Anders kan men daarin toch niet tussenkomen?

Christoph D'Haese (N-VA): Ik vond het een beetje raar wat u op het einde van uw exposé deed ten aanzien van mij *in personam*. Dat was niet *in rem*, maar *in personam*. U noemde mijn naam omdat ik te vriendelijk en te hoffelijk zou zijn geweest voor degenen die we voordien gehoord hebben. Ik zal u onmiddellijk geruststellen, ik zal u met dezelfde hoffelijkheid en vriendelijkheid benaderen, dus volledig correct à charge en à décharge.

Er werden al heel wat vragen gesteld. Ik neem in uw nota ook kennis van uw bedenkingen bij de Hoge Raad voor de Justitie. Dat komt wel enorm binnen. U behoort eigenlijk ook tot het totale geheel van justitie. U bent immers een markant advocaat. U zegt dat we naast deze onderzoekscommissie nog een onderzoekscommissie zouden moeten oprichten over de werking van de Hoge Raad in dit dossier, dus het onderzoek van het onderzoek van het onderzoek. Dat vraagt u eigenlijk.

Fernand Keuleneer: Ja.

Christoph D'Haese (N-VA): Dat is toch wel heel verregaand. U bent enorm begaan met veel dingen. Wat denkt u eigenlijk van de secundaire victimisatie op den duur? Als dat voor die slachtoffers blijft doorlopen, hoe staat u daartegenover?

Fernand Keuleneer: Ik heb alle sympathie van de wereld voor slachtoffers en ik vind dat slachtoffers op een correcte manier moeten worden behandeld, dat men naar hen moet luisteren en dat men hen ook tegemoet moet komen.

De term secundaire victimisatie wordt mij echter voor de voeten geworpen. Men moet wel een onderscheid maken. Ik reageerde op onwettelijke handelingen, en in ons systeem gebeurt dat nog altijd via juridische middelen. Als men dan zegt dat ik daarbij slachtoffers nog eens victimiseer... Ik kan u zeggen dat er binnen de kerk, in het gemeenschappelijk opvangpunt en andere instanties, over die secundaire victimisatie niet veel

te horen is. Men begrijpt ten volle...

Christoph D'Haese (N-VA): Kunt u dat een beetje verduidelijken?

Fernand Keuleneer: Men begrijpt ten volle de manier waarop er gereageerd werd. Ik heb Jan Hertogen al genoemd, maar die vindt zelfs dat de kerk soms niet sterk genoeg gereageerd heeft.

Die secundaire victimisatie is iets wat men ons voor de voeten gooit om ons met een soort schuldgevoel op te zadelen. Ik heb dat schuldgevoel zeker niet voor de acties die wij gevoerd hebben tegen die onwettelijke situaties.

Christoph D'Haese (N-VA): U voert natuurlijk uw taak uit als raadsman en daarin hebt u uw vrijheid. Dat is de vrijheid die u neemt. Wat doet het echter met u, als actor in het geheel, als u zo'n reportage als *Pano* ziet? Wat doet dat met u? Zijn die journalisten dan ook allemaal fout, zoals de Hoge Raad fout is? U spreekt over complottheorieën, maar men kan het ook omdraaien. Is dat dan allemaal een complot?

Fernand Keuleneer: U hebt het over *Godvergeten*? Ik vond het heel erg dat daar geen enkele ruimte gelaten werd voor om het even welke reactie of kritische bedenking. Dat was een duidelijk project, maar met alle sympathie...

Christoph D'Haese (N-VA): U ziet daar een project, complot of afrekening in?

Fernand Keuleneer: Geen complot, want een complot is iets geheims. Dus het is geen complot.

Nog eens, met alle respect voor de mensen zelf, maar voor het opzet van *Godvergeten* heb ik niet te veel goede woorden over.

Christoph D'Haese (N-VA): Begrijpt u dat mensen eigenlijk op een gegeven ogenblik, en ik heb het over de slachtoffers, ook zeggen of articuleren dat er niet verder gejuridiseerd moet worden? Begrijpt u dat?

Fernand Keuleneer: Ja, maar ik denk dat we nu ongeveer aan het einde zitten. Op 17 februari is er een beschikking geweest van de raadkamer. De heer Hertogen deed een move waarin ik hem minder ondersteun, maar het was zijn volle recht. Hij is daar nog tegen in beroep gegaan, maar goed, ik denk dat we zo stilaan het einde naderen. Het onderzoek van de Hoge Raad en uw eigen onderzoek maken natuurlijk ook deel uit van de juridisering.

Christoph D'Haese (N-VA): Voor alle

duidelijkheid, ik denk dat we de rollen moeten onderscheiden. U vertelt wat u wilt vertellen, u verklaart wat u wilt verklaren, maar het is niet u die ons ondervraagt, het is wel omgekeerd.

Fernand Keuleneer: Dat heb ik al vaak gehoord in deze commissie. Ik respecteer dat, maar ik zeg nog altijd wat ik denk te moeten zeggen.

Christoph D'Haese (N-VA): Dat respecteer ik met vriendelijkheid en hoffelijkheid, zoals ik ook de vorige getuigen respecteer.

Fernand Keuleneer: Het was niet de vriendelijkheid en hoffelijkheid, het was wat u zei...

Christoph D'Haese (N-VA): Misschien moeten we antwoorden met de Saint-Exupéry: "*L'essentiel est invisible pour les yeux.*"

Fernand Keuleneer: "We weten wat er is", zei u.

Christoph D'Haese (N-VA): U gaat toch niet zeggen dat er niets is, dat gaan we toch niet doen, he?

Fernand Keuleneer: Wat? Ik mag geen vragen stellen, maar dat intrigeert mij.

Axel Weydts (Vooruit): Ik wil nog even teruggaan naar uw onderhoud op het parket-generaal, waarvan u zich nog zeer goed herinnert dat u geen koffie hebt gekregen. U zou het anders nog wel geweten hebben, omdat het slechte koffie is. Weet u nog iets anders over die dag? Weet u nog wanneer dat onderhoud exact heeft plaatsgevonden? Wie was daar aanwezig? Wat is daar besproken? Niets?

Fernand Keuleneer: Ik herinner me dat niet in alle precisie, maar wie daar aanwezig was, dat herinner ik me wel. Dat waren de heer Verhegge en de heer De Lentdecker. Ik denk dat ik daar mijn verhaal en mijn argumenten nog eens heb uiteengezet, zoals ik dat vandaag doe, zoals ik dat al tientallen keren heb gedaan. En ja, ik zeg u, geen weekendjes in Rome, geen excommunicatie en geen helle vuur.

Axel Weydts (Vooruit): Ik denk ook niet dat men daar veel mensen mee kan overtuigen. De heer De Lentdecker was dus wel degelijk aanwezig, dat bevestigt u. Hebt u nog contact gehad met de heer De Lentdecker in het kader van dit dossier, of was dat de enige keer?

Fernand Keuleneer: Het was de enige keer. Pas op, ik heb nog veel brieven geschreven naar de procureur-generaal.

Axel Weydts (Vooruit): Dat hebben we kunnen

zien, dat is allemaal gelezen.

Fernand Keuleneer: Ik heb brieven geschreven naar de procureur-generaal en naar de minister van Justitie, met kopie trouwens naar de minister van Buitenlandse Zaken.

Axel Weydts (Vooruit): Mag ik nog even terugkomen op de dag van de huiszoekingen? U hebt op een bepaald moment gezegd dat u het verhaal kent van de toevallige aanwezigheid van Rik Torfs, en hoe dat verhaal de pers ter ore is gekomen.

U hebt dan nog één zinnetje gezegd, maar u bent daar niet dieper op ingegaan. U had nog iets anders gehoord van een journalist. Wilt u daarop verder ingaan?

Fernand Keuleneer: Ja, ik zal de naam van die journalist niet noemen, maar er is een bekend journalist van een bekend tv-kanaal die mij gezegd heeft dat de telefoon niet van Rik Torfs kwam.

Axel Weydts (Vooruit): Van wie dan wel, zonder de naam van de journalist te moeten noemen?

Fernand Keuleneer: Ik ga daar niet op in.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik kom nog even terug op die ontmoeting. U bent dus zeker dat het ging om de heer Verhegge en de heer De Lentdecker? Een van de twee wist totaal niet dat hij ooit in contact gekomen was met dit dossier, maar tot daaraan toe. Hoe is die ontmoeting tot stand gekomen? Hoe gaat dat? Belt u naar het parket-generaal, stuurt u een brief? Hoe is die ontmoeting tot stand gekomen?

Fernand Keuleneer: Ik denk dat ik een brief heb gestuurd, naar de procureur-generaal, neem ik aan.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Kreeg u dan een brief terug of werd u opgebeld door de heer Verhegge of de heer De Lentdecker?

Fernand Keuleneer: Ik weet echt niet meer hoe dat toen gegaan is.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): U hebt zo'n goed geheugen voor de rest, maar dat herinnert u zich niet?

Fernand Keuleneer: Overigens, er zijn heel veel dossiers waarin ik contact opneem met het parket of het parket-generaal. Als ik hier contact had moeten opnemen met om het even wie, dan had ik dat gedaan, want ik zou alle middelen hebben ingezet. Alle middelen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Hoe is dat gesprek verlopen? Vertel dat eens.

Fernand Keuleneer: Dat weet ik niet meer, mijnheer Van Hecke. Ik heb daar zonder twijfel mijn argumenten nog eens uiteengezet. Ik herinner mij niet dat ik daarop veel reactie heb gekregen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Dat was vóór de zitting van de KI waarop uw vordering zou worden behandeld?

Fernand Keuleneer: Dat was blijkbaar op 12 augustus, dat lees ik.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Hoelang heeft dat onderhoud ongeveer geduurd?

Fernand Keuleneer: Een half uurtje of zo iets, ik weet het niet meer.

Alexander Van Hoecke (VB): Ik wil daarop nog even heel kort ingaan.

Herinnert u zich nog iets van de reactie van het parket-generaal?

Fernand Keuleneer: Nee.

Alexander Van Hoecke (VB): Wat is de normale reactie wanneer u zo'n onderhoud hebt in andere zaken?

Fernand Keuleneer: Dat hangt ervan af wat men gaat vragen.

Alexander Van Hoecke (VB): Het is de bedoeling van zo'n onderhoud dat u uw argumenten mededeelt en dat u...

Fernand Keuleneer: Het parket, het openbaar ministerie, is ook een partij in een strafzaak. Men moet niet enkel de rechtbank overtuigen, men moet ook het openbaar ministerie overtuigen om te vorderen in een bepaalde richting. Het parket, het openbaar ministerie, is ook een partij in de zaak. Ik zou nooit contact opnemen met een zetelend magistraat. Dat zou ik nooit doen. Dat zou totaal niet deontologisch zijn. Maar met een parketmagistraat uiteraard wel. Hij of zij is partij in een zaak, zeker in een strafzaak. Men moet die overtuigen om in een bepaalde richting te vorderen. Dat is een partij.

Axel Weydts (Vooruit): Sorry dat ik nog even terugkom op die ontmoeting. Ik denk dat het de heer de le Court was die heeft verklaard dat ook de heer De Bruyne op dat overleg aanwezig was. Dat is belangrijk voor ons, voor onze verdere

werkzaamheden, omdat wij van plan waren om de heer De Bruyne hier ook te horen.

Herinnert u zich of de heer De Bruyne effectief aanwezig was? Weet u het niet meer of was hij er zeker niet? Dat is wel belangrijk voor ons.

Fernand Keuleneer: Het waren de heer Verhegge en de heer De Lentdecker. Ik heb geen enkele herinnering aan de heer De Bruyne.

Pierre Jadoul (MR): Quand nous avons entendu M. Bulthé, procureur du Roi, il nous a dit: "Dans une procédure normale, il n'est pas normal qu'un avocat dans un dossier en cours d'instruction s'adresse ailleurs qu'au procureur du Roi". "Du moins", nous dit-il, "je ne trouve pas cela normal, ce n'est pas l'interlocuteur habituel".

Fernand Keuleneer: Een advocaat heeft het recht om met de procureur, de onderzoeksrechter, de procureur-generaal of met wie ik wil te spreken. Staat u mij toe te zeggen dat mijn vertrouwen in procureur Bulthé op dat ogenblik niet erg hoog was.

Axel Weydts (Vooruit): Waarom niet? Kunt u daarop nog verder ingaan?

Fernand Keuleneer: Procureur Bulthé is natuurlijk degene die als parketmagistraat 24 juni georganiseerd heeft.

Axel Weydts (Vooruit): Wellicht had u dan – dat weten we eigenlijk zeker – ook geen vertrouwen in onderzoeksrechter De Troy, die u ook gewraakt hebt?

Fernand Keuleneer: Onderzoeksrechter De Troy is een ander verhaal. Ik heb scherpe kritiek op bepaalde handelingen van onderzoeksrechter De Troy. Ik heb daar de rechtbank en het hof geciteerd. Ik weet dat hij gezegd heeft dat de contacten in het begin nogal onaangenaam waren. Ik herinner mij dat ook. Maar na 24 juni heb ik altijd wel gevonden dat onderzoeksrechter De Troy... Ik kan niet zeggen dat hij nadien dingen gedaan heeft die hij niet had moeten doen. De huiszoeking op 24 juni is een ander verhaal, maar daar heb ik mijn eigen theorie over en die zal ik misschien ooit nog wel eens publiceren.

Axel Weydts (Vooruit): U moet zich niet inhouden. U kunt dat ook vandaag doen.

Fernand Keuleneer: Ik ga dat nu niet doen.

Sophie De Wit (N-VA): Het verbaast me dat u dat zo zegt. In het wrakingsverzoek schreef u immers dat hij niet in staat was het onderzoek degelijk te

voeren en dat hij partijdig was. Er werd gezegd dat er toch een hoge mate van vijandigheid was tussen uw cliënt en de heer De Troy. Ik was er niet bij, dus ik kan dat niet beoordelen. Als men echter zo'n zware bewoordingen gebruikt... Dan is dat toch wel zeer snel weggeëbd? Of wat is er dan gebeurd? U bent nu veel genuanceerder over de onderzoeksrechter en dat doet mij plezier. Los van de fouten die al dan niet gemaakt werden, denk ik dat hij, zoals veel onderzoekers, met goede bedoelingen op pad is gegaan. Dat vond u echter niet, want u verweet hem vijandigheid.

Fernand Keuleneer: Op dat ogenblik deed ik dat zeker en vast. We zijn allemaal mensen, maar op dat ogenblik deed ik dat zeker en vast. Over 24 juni heb ik nog altijd... Ik begrijp nog altijd niet waarom hij daar gedaan heeft wat hij gedaan heeft. Maar onderzoeksrechter De Troy is niet mijn aartsvijand.

Christoph D'Haese (N-VA): Ik heb nog een vraag omdat we bij de figuur van de onderzoeksrechter of onderzoeksrechters zijn beland. Wat vindt u van de verslaggeving van onderzoeksrechter Jordens voor deze commissie?

Fernand Keuleneer: Dat staat duidelijk in mijn nota, mijnheer D'Haese. Ik heb daar weinig goede woorden voor over. Over zijn verslag voor deze commissie, dat weet ik niet. Ik heb dat niet integraal beluisterd. Ik heb het verslag van de Hoge Raad gelezen en ik weet wat ik met hem had afgesproken in het begin. Ik weet ook wat daarvan gekomen is en dan wordt men bij mij geklasseerd.

Greet Daems (PVDA-PTB): Ik heb daar ook nog een vraag over. U hebt dat verslag van de Hoge Raad "snellig, verward en tendentius" genoemd. Ik zal nu grondig bekijken wat u daarover nog meer vindt.

U hebt ook gezegd dat de Hoge Raad voor de Justitie u een "disfunctionele club" lijkt. Wat ik mij daarbij nog afvraag: is dat een algemene beoordeling van u over de Hoge Raad voor de Justitie of geldt dat enkel in deze zaak?

Fernand Keuleneer: Dat geldt zeker in deze zaak. Een Hoge Raad voor de Justitie die zich opstelt, zoals meester Van Cauter ook zei, als een soort ontwikkelaar van alternatieve rechtspraak... Als dat de regel wordt, ben ik voor de afschaffing ervan. Daarvoor is echter een grondwetswijziging nodig.

Pierre Jadoul (MR): J'aimerais vous poser une question sur un autre sujet: la prescription est dans ce dossier un élément présent, avec une incidence importante.

Dans quelle mesure cette question a-t-elle ou non été évoquée dans le cadre de l'une ou l'autre audience, dans le cadre de l'entrevue avec le procureur général ou avec les membres du parquet général?

Cette question, celle de la prescription, a-t-elle fait à l'époque l'objet de débats ou d'échanges?

Fernand Keuleneer: Nee, want het ging over *61quater*, de opheffing van het beslag. De discussies over de verjaring deden er dus niet toe. Ik heb nooit over de verjaring gediscussieerd. Het ging over *61quater*, over onder andere de wettelijkheid en de opheffing van het beslag. Ik heb nooit over de verjaring gediscussieerd.

Pierre Jadoul (MR): Est-ce que rétrospectivement, – il faut réfléchir mais cela concernera nos recommandations éventuelles et je ne dis pas que cela y figurera mais je cherche à instruire le débat – aurait-il été souhaitable ou était-il souhaitable ou serait-il souhaitable... Dans le cas d'espèce, cela n'existait pas *de lege lata*, nous sommes bien d'accord qu'il n'y a pas de possibilité d'avoir une appréciation d'une prescription ou non dans le cours d'un dossier. C'est évidemment la juridiction de fond qui se prononce là-dessus, mais est-ce quelque chose qui suscite des questions ou qui est de nature à se dire qu'il faudrait réfléchir à quelque chose sur ce terrain-là?

Fernand Keuleneer: Mijnheer de voorzitter, we moeten altijd nadenken. Ik zal daarover echter nu geen uitspraak doen. Het federaal parket heeft daarover een standpunt ingenomen en op 17 februari heeft de raadkamer daarover een standpunt ingenomen. Die standpunten lijken mij correct, maar ik ben nooit tegen nadenken.

Axel Weydts (Vooruit): Ik wil het even hebben over het feit dat u na het bepaalde vonnis voor de teruggave van de documenten snel gehandeld hebt. U hebt het KB toegepast. Ik ben even de datum van het KB vergeten, maar u hebt er twee artikelen uit geciteerd. Het eerste artikel om aan te tonen dat u het recht had om dat zo snel mogelijk op te vragen. Ik vermoed dat u dat eerstdaags gedaan hebt na het vonnis.

Fernand Keuleneer: Ik heb ergens een ontvangstbewijs teruggevonden. Op 8 mei zijn we die documenten gaan afhalen.

Axel Weydts (Vooruit): Ik vraag dat omdat u beweerd hebt dat meester Van Steenbrugge maar zijn werk gedaan moest hebben. Hij had een artikel uit dat KB moeten toepassen en verzet moeten aantekenen.

Fernand Keuleneer: Dat was voordien.

Axel Weydts (Vooruit): Kunt u dat duidelijk schetsen? Ik vroeg me af of meester Van Steenbrugge op dat moment kon weten dat u de vraag had gesteld om die documenten onmiddellijk terug te krijgen.

Fernand Keuleneer: Toen de kamer van inbeschuldigingstelling in december 2012 stelde dat de documenten uit het dossier moesten worden verwijderd en neergelegd moesten worden ter griffie, had meester Van Steenbrugge de reflex moeten hebben om te denken aan het KB van 1936. Hij had aan de griffie moeten laten weten dat hij bezwaar aantekende tegen de teruggave. Hij had daar recht op. Dan had de griffie die documenten niet kunnen teruggeven. Dan zou er een andere rechterlijke uitspraak hebben moeten volgen over de teruggave. Dat was niet na 8 mei, maar na december 2012.

Axel Weydts (Vooruit): Dat snap ik, maar u moet mij gewoon helpen, want ik ben geen jurist. Kon meester Van Steenbrugge, zodra het vonnis werd geveld onmiddellijk dat KB van 1936 toepassen, zelfs al had u de vraag nog niet gesteld om ze te mogen halen bij de griffie?

Fernand Keuleneer: Hij moest dat doen na het arrest van de KI van december 2012. Dat was het moment om dat te doen.

Axel Weydts (Vooruit): Ook als u de documenten nog niet had opgevraagd?

Fernand Keuleneer: Natuurlijk!

Axel Weydts (Vooruit): Ik vind dat een beetje de omgekeerde wereld. Maar goed, dat zal waarschijnlijk liggen aan het feit dat ik geen jurist ben.

Fernand Keuleneer: Dat is gewoon hoe het in elkaar zit.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik wil daarop voortgaan, want ik wilde daarover daarnet ook nog een aantal vragen stellen.

U verwijst naar het arrest van december 2012. Waarom hebt u dan een nieuwe procedure opgestart met een zitting op 18 maart 2014 op basis van artikel 136, tweede lid, als het al zo duidelijk was in 2012?

Fernand Keuleneer: Die documenten lagen na december 2012 op de griffie. Dan moet men aan de griffie de teruggave vragen. Daarop, en dat is ook gezegd, deed het federaal parket lastig. Ze

zeiden dat we de stukken niet terugkregen. Ik vroeg daarop waarom ik ze niet terugkreeg. Ik had immers het recht om ze terug te krijgen. Als gevolg van het standpunt van het federaal parket heb ik mij dus opnieuw tot de KI moeten wenden om te horen dat ik inderdaad het recht had om die stukken terug te krijgen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Baseert u zich voor uw vraag van maart 2014 op het KB van 24 maart 1936?

Fernand Keuleneer: Ja, dat zal ongetwijfeld...

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Hebt u dat ook gedaan in 2012?

Fernand Keuleneer: In 2012 was dat niet aan de orde, confrater.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Daarover gaat het.

Fernand Keuleneer: Maar dat was niet aan de orde.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Daarnet zei u echter dat de heer Van Steenbrugge maar in 2012 had moeten reageren.

Fernand Keuleneer: Na het arrest van december 2012!

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik vraag u daarnet, mijnheer Keuleneer, rustig blijven... In 2014 baseert u uw vraag op het KB van 24 maart 1936. In dat KB van 24 maart 1936 staat: "Eenieder die op de in beslag genomen zaak beweert recht te hebben, kan bij een per post aangetekende brief tegen die teruggave verzet doen." Men moet het echter wel weten.

U hebt net gezegd dat u een beroep doet op het KB van 24 maart in de procedure van 2014. Wat staat er echter in het verslag van de Hoge Raad? Tenzij dat ook allemaal niet juist is, staat er in het verslag van de Hoge Raad dat op 18 maart 2014, wanneer de procedure behandeld werd, de burgerlijke partijen niet werden opgeroepen. Klopt dat?

Fernand Keuleneer: In december 2012 zei de KI dat de stukken uit het dossier verwijderd moesten worden en ze werden op de griffie neergelegd. Eenieder wordt geacht de wet te kennen, dus ook het koninklijk besluit van 24 maart 1936. Men moet weten dat op dat ogenblik, na het arrest van de KI van december, de stukken op de griffie liggen en dat men aan de griffie moet laten weten dat men op die stukken rechten wenst uit te oefenen. Dat

moet men doen, men wordt geacht dat besluit te kennen.

Ik heb voorafgaand aan de procedure van maart gezegd: er is het KB van 1936. Indien niemand beweert recht te hebben op de in beslag genomen zaken op basis van artikel 3... Dat moest voordien gebeurd zijn.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer Keuleneer, daarom vraag ik u of u zich in 2012 bij uw vordering hebt beroepen op het KB van 24 maart 1936.

Fernand Keuleneer: Confrater, in 2012 ging het over de wettelijkheid. Ik vroeg aan de KI de teruggave van de stukken aan mij. De KI zei in 2012 dat de inbeslagname onwettelijk was, dat de stukken uit het dossier genomen moesten worden, maar dat zij ze niet aan mij kon teruggeven krachtens artikel 131 en 235*bis* van het Wetboek van strafvordering. Daarom zeg ik dat de stukken op de griffie moesten worden neergelegd.

Op dat ogenblik moet men zeggen: op de griffie neergelegd, dat is conform artikel 131 en 235*bis* en het KB van 24 maart 1936.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Dat is natuurlijk uw argumentatie, maar in 2014 beriep u zich op het KB. Op het moment van de zitting van maart 2014 zijn de burgerlijke partijen niet opgeroepen. U zegt dat iedereen wordt geacht de wet te kennen. In het verslag van de Hoge Raad wordt heel duidelijk verwezen naar de rechtspraak van het Arbitragehof van 8 mei 2002 en van het Hof van Cassatie van 22 juni 2005. U wordt ook geacht de wet te kennen.

Ook het federaal parket. Daarom verzetten ze zich. Er is rechtspraak die stelt dat wanneer stukken ter griffie zijn neergelegd, zelfs tijdelijk, die stukken daar moeten blijven, omdat er partijen kunnen zijn die daar nog nuttig gebruik van kunnen maken in de loop van de procedure. Die stukken moeten daar blijven tot het einde van de procedure. We kunnen ervan uitgaan dat de advocaten dachten dat de stukken daar veilig lagen, want ze mochten niet teruggegeven worden tot de zaak volledig was afgelopen.

Fernand Keuleneer: Dat is het Hof van Cassatie, dat is niet het koninklijk besluit van 1936.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Van de rechtspraak van het Hof van Cassatie trekt u zich niets aan?

Fernand Keuleneer: Dan moet men het koninklijk besluit van 1936 opheffen. De tekst is nu veranderd

trouwens.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ja, we zijn daarmee bezig, maar we zitten in 2014, niet in 2024.

Fernand Keuleneer: En in 2014 was er het KB van 24 maart 1936.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Het is gemakkelijk om te zeggen dat iemand dat had moeten doen. Men ging ervan uit dat die stukken daar veilig lagen. In 2014 deed u specifiek een beroep op het KB van 24 maart en op die zitting werden de burgerlijke partijen niet opgeroepen. Het gaat niet over de neerleggingen ter griffie. U zei dat de stukken van de griffie terug naar uw cliënt, naar de kerk, moesten. De partijen van wie u zegt dat ze maar hadden moeten protesteren, waren op die zitting niet uitgenodigd. Men wist niet dat u gebruikmaakte van dat KB van 24 maart, waarin het recht staat om zich daartegen te verzetten.

Fernand Keuleneer: Die partijen moesten niet protesteren, die moesten aan de griffie meedelen dat zij een recht beweerden te hebben op de neergelegde stukken, niet in 2014, maar na december 2012.

Nog eens, voor mij mochten de burgerlijke partijen daar gerust zijn. Het zal u verwonderen, maar ik bepaal niet wie er wordt opgeroepen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Nee, ik denk niet dat u dat bepaalt. Ik hoop het toch niet.

Wat is uw standpunt dan over de rechtspraak van het Arbitragehof van 8 mei 2002 en van het Hof van Cassatie van 22 juni 2005? Die is toch duidelijk?

Fernand Keuleneer: Rechtspraak is rechtspraak en een arrest van de KI is een arrest van de KI. Ik meen te weten dat het arrest van het Arbitragehof eigenlijk vooral was bedoeld voor de verdediging, voor de beklaagden of verdachten, omdat die nog moesten kunnen gebruikmaken van de neergelegde stukken. Er was een inbeslagname door de politie en er moesten zaken teruggegeven worden. De verdediging zei op een bepaald moment dat ze zich niet meer kon verdedigen, omdat zaken teruggegeven waren. Dat was volgens mij de context van dat arrest.

Maar de KI heeft beslist wat ze heeft beslist.

Khalil Auasti (PS): Me Keuleneer, d'abord, désolé puisque j'ai été retenu dans deux autres commissions et j'ai donc dû faire des allers-retours,

mais je vous ai suivi à distance.

Je vous avouerai que je suis partagé sur le contenu de cette audition parce que j'estime que ce n'est pas à nous à définir, finalement, quelle stratégie un avocat choisit pour son client et vous êtes d'ailleurs toujours à ce jour l'avocat de l'Église et donc vous défendez un client.

Par contre, ce qui est particulier pour moi, c'est ce que je constate au fil du temps entre les déclarations de votre client, l'Église, et les procédures menées et puis, j'ai envie de dire, même votre attitude aujourd'hui. Depuis toujours, on entend l'Église indiquer qu'elle souhaite faire la plus grande transparence dans cette affaire. La plus grande transparence.

Une transparence totale, faciliter les choses, faciliter l'accès aux victimes et ainsi de suite. Or, depuis toujours, et ce n'est pas un reproche, c'est un constat, c'est tout l'inverse qui semble être fait. Et on a toutes les difficultés, les victimes ont toutes les difficultés à obtenir la transparence totale, l'accès à certaines pièces et les procédures se sont multipliées dans un sens comme dans l'autre. Je ne vais pas refaire l'histoire du dossier, vous le connaissez bien mieux que moi, à mon avis, depuis votre siège.

Deuxième élément, et ça je vous avouerai qu'en vous suivant à distance, c'est un élément qui m'a marqué, choqué. Vous considérez que les mots sont importants, que le poids des mots est important. Or, sauf erreur de ma part, dans votre intervention, vous avez indiqué au sujet de la saisie, et en français, que cette saisie n'était pas un détail de l'histoire. Je pense que vous avez la culture suffisante, et vous l'avez dit en français, que pour savoir à quoi renvoie cette phrase. Et je trouve cela particulièrement indécent, je vous le dis, ici, au Parlement, de comparer la saisie qui a eu lieu, d'utiliser ces mots dans le contexte dans lequel on les connaît, pour finalement plaider votre cause.

Et que cela va à nouveau à l'encontre de toutes les déclarations qui sont faites par vous et par l'Église de faciliter les choses pour vos clients. Parce que comparer les saisies, finalement, de juin à un détail de l'histoire, ou à une absence de détail de l'histoire, et donc finalement, aux propos, il faut le dire, pour celles et ceux qui s'intéressent peut-être moins à la politique française, aux propos de Jean-Marie Le Pen lorsqu'il parle de la Shoah, je trouve que c'est indécent dans ce Parlement. Et je tenais à vous le dire.

Fernand Keuleneer: Dat heeft hier niets mee te maken. Dat is een *bon mot*, maar het was uiteraard niet de bedoeling om tussen de twee zaken een

verband te leggen.

Le président: Un collègue souhaite-t-il encore intervenir?

Axel Weydts (Vooruit): U hebt in uw betoog gezegd dat u anders dan meester Van Steenbrugge te werk gegaan zou zijn en dat hij ruimschoots de tijd heeft gehad om die 931 dozen te exploiteren. Ik probeer mij iets voor te stellen bij 931 dozen met een archief. Hoe zou u te werk zijn gegaan? U zei dat u dat helemaal anders zou hebben gedaan. Hij had zeker ruimschoots de tijd volgens u. Dat is niet wat meester Van Steenbrugge hier heeft verklaard. Hij heeft duidelijk gezegd dat het praktisch onhaalbaar is om 931 dozen te exploiteren. U kunt dat blijkbaar wel beter. Misschien kunt u ons uitleggen hoe u die 931 dozen zou hebben aangepakt.

Fernand Keuleneer: Ik ben ze ook gaan bekijken. Met de inhoud van die dozen zag men zeer vlug wat wel en niet relevant was. Heel veel relevants zat daar niet bij.

Axel Weydts (Vooruit): Toch vond u het zo belangrijk om ze zo snel mogelijk terug te krijgen?

Fernand Keuleneer: Ik heb u uitgelegd waarom.

Le président: Plus personne ne souhaite intervenir.

Dan wil ik u bedanken voor uw aanwezigheid en voor uw beschikbaarheid, meester Keuleneer.

Nous avons encore un ordre des travaux avec les collègues mais la séance se termine donc ici.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.58 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 58.

Na lezing, volhardt en tekent,

.....
Fernand Keuleneer

